

Nazwa rezerwatu przyrody	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków	Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów		
			Rodzaj zadania	Rozmiar zadania	Lokalizacja zadania
„Śnieżnik Kłodzki” Powiat kłodzki, gminy: Stronie Śląskie, Bystrzyca Kłodzka, Międzylesie; RDLP we Wrocławiu/ Nadleśnictwo Łądek Zdrój i Nadleśnictwo Międzylesie.	Ekosystemy: Leśny i borowy (EL) oraz łąkowy, pastwiskowy, murawowy, zaroślowy (EŁ), podtyp – hał wysokogórskich (hw).				
	Zanikanie charakterystycznego mozaikowego układu przestrzennego lasu naturalnego oraz zmniejszanie się różnorodności biologicznej rezerwatu.	Pielęgnacja młodego pokolenia drzewostanu, poprzez poprawę jego warunków rozwojowych.	Doświetlenie młodego pokolenia drzewostanu (cięcia o charakterze trzebieży wczesnych i późnych). Prace należy prowadzić dbając o nieuszkodzenie stanowisk widłaków (np. widłaka wronca <i>Huperzia selago</i>), które są bardzo wrażliwe na uszkodzenia mechaniczne. Wycinkę należy prowadzić poza okresem lęgowym ptaków (przypadającym od 15 marca do 15 sierpnia). Dopuszcza się pozyskanie drewna po ścinie (w przypadku pozostawienia biomasy w rezerwacie zaleca się zdeponowanie jej w kilku wybranych miejscach). Do dnia 30 grudnia 2023 r. należy przedłożyć Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu sprawozdanie z zakresu przeprowadzonych	W 2023 r. na powierzchni 3,5 ha	Wydzielenie nr 295-a Leśnictwa Kamienica, Nadleśnictwo Łądek Zdrój.

			prac.		
		Renaturyzacja zbiorowisk pochodzenia antropogenicznego poprzez przeprowadzenie zabiegów umożliwiających promocję naturalnych odnowień.	<p>Przeprowadzenie cięć o charakterze pielęgnacyjno-sanitarnym w zamierającym drzewostanie świerkowym z pozostawieniem (odstąpieniem) drzew w dobrej kondycji zdrowotnej.</p> <p>Prace należy prowadzić dbając o nieuszkodzenie stanowisk widłaków (np. widłaka wrońca <i>Huperzia selago</i>), które są bardzo wrażliwe na uszkodzenia mechaniczne.</p> <p>Wycinkę należy prowadzić poza okresem lęgowym ptaków (przypadającym od 15 marca do 15 sierpnia).</p> <p>Dopuszcza się pozyskanie drewna po ścince (w przypadku pozostawienia biomasy w rezerwacie zaleca się zdeponowanie jej w kilku wybranych miejscach).</p> <p>Należy przedłożyć Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu sprawozdanie z zakresu przeprowadzonych prac – w oddziale nr 290-f do dnia 31 grudnia 2022 r., w oddziale nr 291-a do dnia 31 grudnia 2023 r.</p>	<p>W 2022 r. na powierzchni 1,07 ha</p> <p>W 2023 r. na powierzchni 3,29 ha</p>	<p>Wydzielenie nr 290-f Leśnictwa Kamienica, Nadleśnictwo Łądek Zdrój.</p> <p>Wydzielenie nr 291-a Leśnictwa Kamienica, Nadleśnictwo Łądek Zdrój.</p>
	Zamieranie drzewostanów charakterystycznego	Stałe rozpoznawanie gradacji kambiofagów oraz kierunków	Monitoring drzewostanu – w uzasadnionym przypadku dopuszcza się wycinkę świerków w zakresie większym	Według potrzeb.	Teren rezerwatu.

	<p>zbiorowiska roślinnego - tj. sudeckiej świerczyny górnoreglowej <i>Plagiothecio - Piceetumhercynicum</i> z roślinnością zielną reprezentującą element górski i karpacki w Sudetach.</p>	<p>jej postępowania, a także monitoring ww. zagrożeń pod kątem ewentualnej wycinki drzew.</p>	<p>niż ujęty w niniejszym zarządzeniu, po ustaleniu w formie pisemnej z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu lokalizacji drzew i zakresu wycinki.</p>		
	<p>Presja turystyczna związana z nielegalnym poruszaniem się w rezerwacie poza szlakami i miejscami o przeznaczeniu turystycznym.</p> <p>Wydeptywanie „dzikich” przejść, niszczenie flory rezerwatu.</p>	<p>Kanalizacja ruchu turystycznego – remont „zielonego” szlaku turystycznego z Hali pod Śnieżnikiem na szczyt Śnieżnika w ramach inwestycji pn. <i>„Remont szlaku turystycznego od schroniska na Hali pod Śnieżnikiem do budowanej wieży na Śnieżniku”</i>.</p> <p>Eliminacja „dzikich” ścieżek, zapobieganie niszczeniu cennej roślinności.</p>	<p>Szerokość szlaku winna być dostosowana do terenu i wynosić 3 m wyłącznie w najszerszych miejscach.</p> <p>Wszystkie działania związane z remontem szlaku należy prowadzić w linii modernizowanego szlaku, bez ingerencji w otaczającą szlak roślinność, z niewielką korektą jego przebiegu w obrębie boru świerkowego.</p> <p>W trakcie prowadzenia prac należy chronić pnie i korzenie drzew przed uszkodzeniami mechanicznymi poprzez zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń (jak np. drewniane obudowy, osłony).</p> <p>Należy odgrodzić lub zabezpieczyć (np. taśmami) stanowiska najcenniejszych roślin w sąsiedztwie prac, a w przypadku porostów chronionych – oznakować drzewa i zabezpieczyć plechy przed zniszczeniem.</p> <p>W zależności od uwarunkowań terenowych szlak winien mieć przekrój wykopowy lub nasypowy oraz składać się z warstwy kamienia naturalnego klinowanego i podbudowy z kamienia naturalnego/</p>	<p>Długość szlaku – 2,1 km.</p>	<p>Wydzielenia o numerach: 223-b, 223-c, 224-a, 224-c, 224-d Leśnictwa Jawornica, Nadleśnictwo Międzylesie; 292-a, 292-d, 293-d, 293-f, 293-g Leśnictwa Kamienica, Nadleśnictwo Łądek Zdrój.</p>

			<p>łamanego.</p> <p>Materiał kamienny stosowany do remontu nawierzchni szlaku winien pochodzić z ruin wieży zlokalizowanych na szczycie Śnieżnika lub wykopów pod przygotowanie podłoża – nie może być pobierany z innych miejsc w rezerwacie. Wykluczone jest stosowanie skał wapiennych.</p> <p>Nie należy stosować materiałów cementowych, betonowych, asfaltowych lub stosować je w minimalnym zakresie – tylko do podbudowy.</p> <p>Na wybranych odcinkach remontowanego szlaku dopuszcza się zastosowanie drewnianych podestów lub kładek z prześwitem między belkami.</p> <p>W trakcie prowadzenia robót, jak również zwożenia odpadów, dopuszcza się poruszanie niewielkim sprzętem budowanym tylko po powierzchni remontowanego szlaku.</p> <p>Główna baza składowania materiałów wykorzystywanych do remontu szlaku winna znajdować się poza rezerwatem (np. koło Schroniska na Hali pod Śnieżnikiem lub na terenie budowanej wieży).</p> <p>Wszystkie odpady powstające w trakcie remontu szlaku należy chwilowo składować na powierzchni szlaku i na bieżąco usuwać z rezerwatu.</p>		
--	--	--	--	--	--

			<p>Składowanie odpadów lub materiałów budowlanych poza szlakiem jest zabronione.</p> <p>W trakcie prowadzenia prac należy wykluczyć lub ograniczyć do niezbędnego minimum stosowanie sztucznego oświetlenia.</p> <p>Prace budowlane należy prowadzić od świtu do zmierzchu.</p> <p>Wyjątkowo, tj. wyłącznie wobec braku rozwiązań alternatywnych, dopuszcza się wycinkę drzew kolidujących z inwestycją – po dokonaniu ustaleń w formie pisemnej z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Nadleśnictwem Międzylesie.</p> <p>Drewno po wycięciu drzew należy pozostawić w sąsiadujących ze szlakiem siedliskach przyrodniczych. W ramach kompensacji za wycinkę drzew zaleca się zamontować w lesie budki lęgowe dla ptaków (typu A) w liczbie równej liczbie wyciętych drzew.</p> <p>Wszystkie prace należy prowadzić pod nadzorem przyrodniczym.</p> <p>Do dnia 31 grudnia 2022 r. oraz do dnia 30 czerwca 2023 r. należy przedłożyć Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu sprawozdania z realizacji prac.</p>		
--	--	--	---	--	--

		<p>Ograniczenie dostępności terenu przylegającego bezpośrednio do „zielonego” szlaku turystycznego (ochrona roślinności przed wydeptywaniem/ niszczeniem.</p> <p>Naprowadzenie turystów na szlak.</p>	<p>Utworzenie punktu widokowego nad Jaskółczymi Skałami (ok. 0+770 odcinek „zielonego” szlaku turystycznego), o powierzchni do 15 m². Do utwardzenia/ zniwelowania terenu należy wykorzystać kamień pochodzący z rozbiórki wieży (kamień winien być układany na sucho) lub kamień leżący luźno na miejscu. Dopuszcza się zabezpieczenie punktu widokowego drewnianymi barierkami. Należy dążyć do takiego zagospodarowania punktu widokowego, aby jego charakter pozostał naturalny.</p> <p>Zastosowanie wygradzeń wzdłuż „zielonego” szlaku turystycznego, w formie drewnianych barierek, których wygląd winien współgrać z krajobrazem.</p> <p>Na wybranych odcinkach szlaku (zwłaszcza w obrębie boru świerkowego) dopuszcza się wyłożenie poboczy przeszkodami np. gałęziami, pniami drzew, krzyżakami z drewnianych bali, celem uniemożliwienia jego obejścia przez turystów.</p> <p>Dopuszcza się zamontowanie tablic edukacyjno-informacyjnych oraz tablic informujących o zakazie schodzenia ze szlaku. Treść tablic oraz miejsce ich posadowienia należy uzgodnić w formie pisemnej z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu.</p> <p>Prace należy prowadzić pod nadzorem przyrodniczym.</p>	Według potrzeb.	Teren rezerwatu.
--	--	---	---	-----------------	------------------

			Do dnia 31 grudnia 2022 r. oraz do dnia 30 czerwca 2023 r. należy przedłożyć Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu sprawozdania z realizacji prac.		
Degradacja nawierzchni „zielonego” szlaku turystycznego i elementów infrastruktury przez czynniki atmosferyczne i antropogeniczne.	Ograniczenie wymywania nawierzchni szlaku przez spływ wody opadowej. Zastosowanie metod odprowadzających wodę opadową.	Zamontowanie w obrębie „zielonego” szlaku turystycznego stalowych lub drewnianych wodospustów – ich liczbę i lokalizację należy ustalić z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu przed rozpoczęciem prac. W uzasadnionym przypadku, po dokonaniu ustaleń w formie pisemnej z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu, dopuszcza się zastosowanie innych skutecznych metod odprowadzenia wody opadowej ze szlaku. Do dnia 31 grudnia 2022 r. oraz do dnia 30 czerwca 2023 r. należy przedłożyć Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu sprawozdania z realizacji prac.	Według potrzeb.	Teren rezerwatu.	
	Ograniczenie niszczenia nawierzchni szlaku i elementów infrastruktury turystycznej.	Prowadzenie w obrębie „zielonego” szlaku turystycznego wszelkich niezbędnych napraw i remontów (kładek, barier, podestów, wodospustów, grodzień itp.), uzupełnianie ubytków nawierzchni, uzupełnianie brakujących elementów infrastruktury, wymiana zniszczonych elementów – ww. działania będzie można realizować po dokonaniu ustaleń w formie pisemnej z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu.	Według potrzeb.	Teren rezerwatu.	

	<p>Potencjalne zagrożenie dla flory rezerwatu, siedlisk przyrodniczych lub innych cennych elementów biotycznych i abiotycznych, spowodowane nieprawidłowym wykonaniem prac w ramach inwestycji pn. „<i>Remont szlaku turystycznego od schroniska na Hali pod Śnieżnikiem do budowanej wieży na Śnieżniku</i>”.</p>	<p>Prawidłowe przeprowadzenie modernizacji szlaku.</p> <p>Zastosowanie się do zaleceń nadzoru przyrodniczego.</p>	<p>Wykonawca prac jest zobowiązany do stosowania się do wytycznych wynikających ze sprawowanego nad przedmiotową inwestycją nadzoru przyrodniczego, jak również do informowania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Nadleśnictw Międzyzlesie i Łądek Zdrój o wszelkich planowanych zmianach, odbiegających od dotychczasowych ustaleń.</p> <p>W uzasadnionym przypadku dopuszcza się realizację prac związanych z remontem „zielonego” szlaku turystycznego w zakresie wykraczającym poza zakres ujęty w niniejszym zarządzeniu – powyższe wymaga dokonania ustaleń w formie pisemnej z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu.</p> <p>Do dnia 31 grudnia 2022 r. oraz do dnia 30 czerwca 2023 r. Wykonawca prac lub Inwestor (tj. Burmistrz Stronia Śląskiego) winien przedłożyć Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu sprawozdania z realizacji prac przeprowadzonych w rezerwacie przyrody „Śnieżnik Kłodzki”.</p>	<p>Pełny zakres inwestycji przez cały okres jej realizacji.</p>	<p>Teren rezerwatu.</p>
--	--	---	--	---	-------------------------

Z-ca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska we Wrocławiu,
Regionalny Konserwator Przyrody

Katarzyna Łapińska

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/